

IAMBLICHI
PROTREPTICVS

AD FIDEM CODICIS FLORENTINI

EDIDIT

HERMENEGILDVS PISTELLI

EDITIO STEREOTYPA
EDITIONIS PRIMAE (MDCCCLXXXVIII)



STVTGARDIAE ET LIPSIAE
IN AEDIBVS B.G.TEVNERI MCMXCVI

Die Deutsche Bibliothek — CIP-Einheitsaufnahme

Iamblichus (Chalcidensis):

[Protrepticus]

Iamblichi Protrepticus / ad fidem codicis Florentini ed. Hermenegildus Pistelli.

- Ed. stereotypa ed. 1 (1888). - Stutgardiae ; Lipsiae : Teubner, 1996

(Bibliotheca scriptorum Graecorum et Romanorum Teubneriana)

ISBN 3-519-11442-9

NE: Pistelli, Ermenegildo

Das Werk einschließlich aller seiner Teile ist urheberrechtlich geschützt. Jede Verwertung außerhalb der engen Grenzen des Urheberrechtsgesetzes ist ohne Zustimmung des Verlages unzulässig und strafbar. Das gilt besonders für Vervielfältigungen, Übersetzungen, Mikroverfilmungen und die Einspeicherung und Verarbeitung in elektronischen Systemen.

© B. G. Teubner Stuttgart und Leipzig 1996

Printed in Germany

Druck und Bindung: Druckhaus Beltz, Hemsbach/Bergstraße

PRAEFATIO.

Iamblichi Protrepticum qui ante me ediderunt Iohannes Arcerius Theodoretus (Franekerae a. 1598) et Theophilus Kiessling (Lipsiae a. 1813) codicibus usi sunt mendis turpissimis scatentibus, quorum exiguum admodum partem sustulit editorum sollertia. Ac 'bonus' quidem Arcerius ita frequenter et vehementer vituperatus est ab doctis hominibus, ut pudeat nunc maledicta maledictis addere¹⁾. Aliquanto melior est Kiesslingii editio, qui nonnulla et ipse ex ingenio emendavit²⁾, saepius autem nova damna intulit, cum locos non paucos vel sanissime traditos 'corrigeret', id est foedissime corrumperet. Exempla colligat quivis ex quavis fere pagina: adferam nonnulla. P. 60, 21 distinguit θεωρίας ἀμηγάνους, τὸ κάλλος ἀτενί-

1) Quae ab Arcerio dicenda erant dixit Nauckius in Prolegom. ad Vit. Pyth. p. V adn. Neque desunt in Protreptico Arcerii emendationes et correctiones quae iniquius esse Cobeti iudicium testentur.

2) Invenerat p. 9, 7 τῷ σώματι vel τῷ σώματι τὸ σῶμα, 15 τε, 16, 1 ἀποτρέπει, 18, 21 οὕτως vel ὄντος, 29, 10 ταῦτα, 36, 24 τοιαῦτα, 49, 12 ἕνεκα τούτου etc.; coniecit τῷ τὸ σῶμα, γε, προτρέπει, ὄντως, ταύτης, τοιαῦται, ἕνεκά του etc., quae nunc omnia ut Kiesslingius correxerat obtulit codex Florentinus. Praeterea cf. Adnot. Crit.

ζοντες κτλ. ('difficillimis contemplationibus occupati, pulchritudinem animo intuentes' etc.), quamvis vel Arcerius verum vidisset. P. 116, 13 de coniectura scribit *μη παρορᾶν τὰ ἀπολλύμενα καὶ διαφθ.*, ἅτε τῆς τοῦ κόσμου κτλ., nimirum quia non intellexerat participia ex verbo *παρορᾶν* (i. *περιορᾶν*) pendere. P. 122, 20 addidit post *μεταλαβεῖν* voculam *ἐξ*, 'quum *δοκιμάζεσθαι* non cum simplici genitivo construatur'! Contra p. 57, 16 quod pro absurdo *ποιητοῦ* verissime coniecerat Vulcanius (immo Anonymus) *ποιητικοῦ*, sprexit Kiessling, 'nam τὸ ποιητὸν nonnumquam idem est quod τὸ ποιητικόν'; neque felicius p. 34, 24 ex vitiosa apographorum scriptura *αἱ δ' ἄλλαι τὴν* elicuit *αἱ τὴν ἄλλην*, cum dudum rem acu tetigisset Vulcanii (i. Anonymi) coniectura *αἱ δι' ἄλλο* (at *ἄλλα* cod. Flor.) *τὴν*. Accedit quod et ipsis subsidiis quae ad manum haberet, Arcerianam dico editionem et Cizensem codicem, satis neglegenter usus est¹⁾; neque Parisiensem librum ipse vidit neque Scaligeri emendationes; sed perscrutatus est editionis Arcerianae exemplum in bibliotheca Senatus Lipsiensis asservatum, cuius marginibus vir quidam doctus adscripsit quae ex codice Parisiensi in Berolinense editionis Arcerianae exemplum Nicolaus Rigaltius transtulerat (v. Kiesslingii Praefat. p. XII). Ita factum est ut interdum Scaligero libri Parisiensis vitiosas scripturas tribueret (ex. gr. p. 121, 15 *ὕπερ-τατον* pro *ὕπερ πάντων*), Scaligeri autem coniecturas

1) Ex. gr. p. 15, 6 extat *ἡγεμόνι* in editione Arceriana, omittit Kiesslingius etiam in interpretatione latina. De Codice Cizensi cf. Nauck p. XL sqq. et quae ipse disputavi in Comparetti *Mus. ital. d'antich. class.* II p. 466.

vel omnino praetermitteret vel libro Parisiensi adscriberet (ex. gr. p. 110, 15 ὅκον [sic etiam cod. Flor.] pro οἶκον).

Latina etiam Kiesslingii interpretatio, quamquam longe exsuperat bonitate Arcerianam qua nihil potest esse mendosius, omnibus numeris absoluta in Platonici¹⁾ praesertim et Aristotelicis excerptis iudicari nequit. Ab ea tamen me esse adiutum ingenue fateor; neque Kiesslingio sunt omnia vitia opprobrio vertenda, cum loci permulti graviter corrupti neque verti neque intellegi ullo modo possent.

Longe meliora me praestitisse in editione mea sine arrogantiae crimine affirmare possum, siquidem non ex ingenio et doctrina editoris haec laus accessit, sed ex virtute codicis Florentini (Laurent. LXXXVI, 3; cf. Bandini III, 286 sq. Cobet, *Mnemos.*² II [1874], 261 sqq. Nauck l. c. p. XXXIII sqq.), quem archetypum esse omnium quotquot extant librorum primus edixit Cobetus, firmissimis autem, ut opinor, argumentis ipse demonstrare conatus sum *Mus. ital.* l. c. p. 457 sqq. Florentini igitur archetypi ope innumera vitia sunt sublata vel saltem detecta, manent alia quae meliore nunc spe licet procurent ingeniosi homines de tradita scriptura edocti²⁾. Equidem non hoc mihi

1) In Platoniciis excerptis Ficinum est plerumque secutus Kiesslingius (cf. Praef. p. XV), ita ut locorum quos Iamblichus mutaverit, immo vero corruperit, nullam rationem in interpretatione haberet.

2) Codicis Florentini lectiones tantum non omnes iamdudum publici iuris fecerant Cobetus (op. cit.), Hillerus (*Jahrbücher für Phil.* CVII [1873], p. 387 sq.), Vitellius (*Mus. it.*

proposui ut Iamblicheum centonem emendarem, verum ut codicis Florentini scripturas quam accuratissime referrem. Codicem igitur ita contuli, ut nulla me effugisse memoratu digna acriter contendam; et quamquam, paucis exceptis locis, priorum editionum discrepantes scripturas in adnotatione non commemoravi, fidem mihi vel tacenti haberi velim; quod ab omnibus me facile impetraturum confido qui sciant singulas editionis meae plagulas cum Cod. Flor. ab H. Vitellio rursum esse conlatas. Litterarum compendia aliquotiens in adnotatione critica commemoravi, cum propter perplexas eorum formas (quo de diligenter disseruit Nauckius l. c. p. XXXVII sqq.) quid in Florentino legeretur in dubium vocari posset: in *ν ἐφελκυστικῶ* ante consonantes ponendo, in *ὕγεία* vel *ὕγεία* scribendo, *τέλειος* vel *τέλειος*, *τελεοῦσθαι* vel *τελειοῦσθαι*, *γίνεσθαι* vel *γίγνεσθαι*, *οὔτω* vel *οὔτως* sim. optimum codicem sum secutus. Ubique vero scripsi *ζῶον*, *σῶζειν*, *θνήσκειν*, *μυμνήσκειν* sim., quamvis *ζῶον*, *σῶζειν* etc. constanter praebeat codex, et in verbis *σῶζειν θνήσκειν μυμνήσκειν* *ι* perperam additum putet Cobet, Miscell. Crit. p. XV. Praeterea tacite plerumque mutavi interpunctionem et, cum a recepto usu discreparent, accentus. Numerorum notas marginibus in codice adscriptas,

di antich. class. I p. 10 sqq.), unde multo emendatiora proponere poterat doctissimus Aristoteleorum fragmentorum editor Valentinus Rose (in exemplo Teubneriano). Martinus quoque Schanzius, in Platonis dialogis, quos post annum MDCCCLXXIV locupletissimis adnotationibus instructos edendos curavit, utitur quidem Cobeto, sed desultoria ut videtur opera: v. ad Gorg. 493 A. Menexen. 248 A etc.

quibus *ἐὐνομίας* bona *ἀνομίας* mala (p. 101, 17 — 103, 20) numerabantur, omnino abiciendas duxi, cum neque ordine distribui possent, neque rebus ab Iamblichio disputatis satis responderent, neque illius loci difficultatibus explanandis ullo modo inservire viderentur.

Praeter Arcerium et Kiesslingium operam Protreptico emendando dederunt Anonymus quidam¹⁾, Scaliger²⁾, Fabricius (Zeitschr. für die Alterthumsw. 1840, n. 1 sqq.), Hemsterhusius (ib. 1838, n. 111), quorum tamen coniecturas plerasque silentio praeterii (quas enim vitiosas scripturas temptaverant Florentinus codex plerumque sanavit); itemque apographorum nullam habui rationem, cum neque in Vaticano neque in Laurent. LXXXVI, 29, quos libros ipse contuli, quamquam ceteris omnibus longe praestant, ullam lectionis discrepantiam invenerim, quam equidem memoratu dignam iudicarem. Sed non inutile videtur omnia recensere apographa quotquot mihi huc usque innotuerunt.

I. Vatican. Gr. 1028, saeculi, ut opinor, (cf. Virelli, praefat. in Philopon. Phys. p. XV) XIV. — II. Laur. LXXXVI, 29, saec. XV. — III. Paris. gr. 1981,

1) Anonymi (de quo v. Nauck, l. c. p. IV, itemque *Mus. ital.* l. c. p. 468) emendationes vel coniecturas in adnotatione ad pp. 19, 9. 34, 19. 47, 21. 59, 28. 60, 7. 113, 3. 118, 10. 123, 27. Kiesslingii errore deceptus Vulcanio tribui.

2) De Scaligero cf. Nauck, l. c. p. XXIX sq. *Museo ital.* l. c. p. 468. Emendationem *διαβάθρας* (p. 125, 4) Scaligero dubitanter tribui; abest enim nota *Sc.* vel *Scal.* quae in Exempl. Arcer. Berol. Scaligeri coniecturis adponitur.

saec. XVI. — IV. Paris. gr. 2093, saec. XV. — V. Marc. Ven. 243, saec. XV. — VI. Cizens., saec. XVI. — VII. Franequeranus, saec. XVI (a. 1548). — VIII. Memmian., ex quo Sam. Tennulius quartum Iamblichi librum descripsit. — IX. Neapolit. III B 20, saec. XVI.¹⁾

Testimonia qua potui diligentia collegi. Quae ad cap. vicesimum afferrem nulla inveni. Aristotelem et in hac Protreptici parte latere censuit Hirzel, argumenta attulit nulla. Item ex Aristotele fluxisse putat Diels (p. 489 dissertationis in Addend. ad p. 24, 14 laudatae) quae leguntur p. 7, 12 sqq. editionis nostrae et alterum Iamblichei Protreptici caput praenunciant. Multa quidem in medium proferre poteram testimonia ubi (cap. XXI) de Symbolis Pythagoricis disputat Iamblichus; quod non feci ne *πάρεργον ἔργον ὡς ποιεῖσθαι* viderer.

Indices huic editioni addi volui duos²⁾, alterum *nominum*, scriptores praesertim complexum quos Iamblichus compilavit vel commemoravit, alterum *verborum* in quem omnia quibus utitur vocabula recepi, praeter quae vel admodum vulgaria essent, vel

1) His codicibus addas: 1. cod. Vindobon. (Nessel, catal. IV p. 8 sq. cod. XI); 2. cod. Monacens. 392 quem commemorat Rose, Arist. fragm. ed. Teubn. p. 66; 3. cod. Escorial. (Graux, *Essai sur le fond grec de l'Esc.*, p. 265 Y — I — 1, cf. p. 442); 4. cod. Taurin. (Pasini, catal. I p. 327 sq.). Et hos omnes ex uno codice Florentino fluxisse satis superque ipsae Protreptici et libri quarti in Nicomachi Arithmeticae inscriptiones ostendunt.

2) In Indice nominum latine scripsi quae ad testimonia pertinerent. Uncis adhibitis indicavi quae ex Scholiis excerpti.

in Platonis locis tantum aut in Pseudoarchytae¹⁾ fragmentis reperirentur.

Quae silentio praeterii ne adnotationem scripturarum haud satis probabilium farragine onerarem, item observationes et emendationes quas dum hic liber typis describebatur H. Vitelli mecum communicavit, omnia denique quae retractanda viderentur coniciam nunc in

Addenda et Corrigenda.

P. 7, 2 'Verba πάσας δὲ παιδείας si auctoris nostri in scribendo diligentia esset maior, delenda censerem' K || p. 10, 5 lege τὰ μικρὰ || p. 14, 11 de v. ἐπεισοδιώδη (coniectura eam assecuti erant Hemsterhusius et Christ. Godofr. Müller) cf. Iamblich. ap. Stob. Ecl. II 8, 4 (v. II p. 175, 4 Wachsm.). Friedlein, Index ad Procl. in Euclid. s. v. Busse praef. in Porphyrr. Isag. p. VII. ἐποσειώδη scripserat K de Scaligeri coniectura (ἐπεισιώδη Laur. 86, 29 et A) || p. 15, 18 et 16, 3 'paenitet me nunc futilis coniecturae, qua Crotone saniora verba φύσεων et φύσιν attrectavi'. Vitelli || p. 16, 20 πράγμασιν] omnibus in rebus humanis et N. Scutellius vertit (de secta Pyth. p. 28); qui codice, ut videtur, non spernendo usus quaedam ex Protreptico latine excerpserat in libro qui inscribitur 'Iambl. de Myster. Aegypt. etc. Nicolao Scutellio interprete. Adiecti de vita et secta Pythagorae Flosculi, ab eodem Scutellio ex ipso Iamblichio collecti' (Romae a. 1556) || p. 18, 27 verba καὶ ἐπεσημῆναι vel propter communem formam suspecta non respicit Iambl. in explicatione p. 19, 18 sq. || p. 19, 7 'Schneider in lexico suo

1) Archytae philosopho Tarentino adscribenda esse quae ex libro Περὶ σοφίας adferuntur (pp. 16—24) fragmenta, vix erit qui credat. Si quis aliter censeat, per me licet restituat doricam dialectum qualem Archytae restituendam ducit Blassius in *Mélanges Graux* p. 573 sqq. Ego contra bene multas vulgares formas patienter tuli, sed in aperto est ne personatum quidem Archytam modo ἐντί modo ἐστὶ scribere potuisse.

dubitat de forma ὀπιλίζειν' K, qui tamen addit 'quo iure, non video'. Dielesio venit in mentem Dorica vox ὀπιλλος: 'der metonymische Gebrauch des Wortes ὀφθαλμός (Xenoph. Oec. 12, 20 δεσπότον ὀφθαλμός, vgl. Aesch. Cho. 933. Pers. 171 etc.) würde den halbpoetischen Ausdruck erklären.' || p. 20, 8 ὀρμή et ἀρχή etiam alibi confunduntur, velut Arist. Phys. B 1, 192^b, 18 (cf. Philopon. ad h. l. p. 203, 18 ed. Berol.) || p. 21, 19 ἀν-τᾶς] ἐκᾶστω perperam Mullach || p. 23, 8 ἀναλύειν voluit Anon. cf. p. 26, 16. 30, 11. 70, 14. 93, 25 al.; at p. 83, 27 sq. εἰ βουλοίμεθα ὄντως εὐδαιμονήσειν. || p. 23, 14 ἱκανὸς ἦ scr. K. || p. 24, 14 Πυθ. διαίτ.] v. nunc H. Diels, Zu Aristoteles Protreptikos und Ciceros Hortensius (Arch. für Gesch. der Philos. I, 4) p. 489 n. 20 || p. 27, 1 codicis ποιεῖσθαι vertit 'per alios faciendum curare' et καὶ <τὸ> χρῆσθαι scribi vult Cobet (Mnemos.² II p. 264), qui Platonis verba (Euthyd. p. 289 B) non agnovisse videtur || p. 30, 25 certum est Platonem solis genuinisque formis uti φιλόνομος, φιλονικία etc. Sed dudum ante Iamblichum (in Vit. Pyth. φιλόνομος, φιλονεικία constanter praebebat F) irrepserant φιλόνομος, φιλονεικία etc., quas vel sano alioquin iudicio grammatici defendere conati erant. Item p. 62, 13 θεωλοῦσιν, p. 68, 8. 11 ἐργμοῦ codicis scripturas servavi || p. 31, 1 φιλομαθείας poterat fortasse servari || p. 34, 5 adn. adde Dielesii dissertationem in Addendis ad p. 24, 14 laudatam || p. 34, 7 l. εἰκῇ || p. 34, 13 sq. τὸ δ' οὐκ ἔχον] τὸ δ' ἄλογον K ex apogr. Ciz. || p. 34, 19 mentis igitur et intelligentiae causa vertit Scutellius (l. c. p. 32) || p. 35, 22 συνάψαντας malit K || p. 36, 27 cf. Diels op. cit. p. 485 n. 13 || p. 37, 3—9 cf. Aristot. ap. Stob. Flor. III, 54 (Fr. 57, Rose ed. Teubn.). Diels op. cit. p. 480 sqq. || p. 37, 6 πλέον θάτερον ἀπεργάζεσθαι Plat. Phaeton. p. 114 E (infra p. 71, 11). Cf. Euthydem. p. 280 E (supra p. 25, 17) || p. 37, 23 adn. ante 41, 2 adde 40, 13 || p. 40, 23 sq. subestne senarius πονεῖν γὰρ οὐδεὶς βούλεται πολὺν χρόνον? || p. 41, 16 sq. cf. supra p. 27, 13 sq. (Plat. Phaet. p. 80 A) || p. 42, 19 κυβεῖ l. κυβε- || p. 43, 1 l. φρονήσεως || p. 43, 3 κρίνεται Scaliger || p. 45, 7 'Perverse in verbis τὴν μεγίστην ἀπ' ἀνθρώπων οὐσίαν eiecit Kiessling praepositionem, neque felicius ipse καὶ ἀνθρώπων conieci. Ut enim Lysias Plato

Aeschines alii (v. Steph. Thes. s. v. ἄνθρωπος p. 785 D) ἐξ ἀνθρώπων dixerunt τὰς γραφάς, τὰς πληγάς, τὰ πράγματα, τὴν εὐδαιμονίαν, τὸ κάλλος (τὸν ἐξ ἀνθρώπων πλοῦτον Dionys. Hal. A. R. Excerpt. l. XII, 1 p. 173, 10 Kiessl. 686, 22 Prou; quo de v. Cobet, Obs. ad Dion. Hal. p. 13), ita nullus nunc dubito quin scripserit Aristoteles τὴν ἐξ ἀνθρώπων οὐσίαν (*divitias hominum modum excedentes*). Sed si ipsis Aristotelis libris adhaeserat interpretamentum μεγίστην, non is erat Iamblichus qui putidum emblema detegeret: certe idem sexcentas codicum platonicorum corruptas scripturas integra fide servavit. In Iamblichō igitur retinendum fortasse μεγίστην, sed ἀπ' in ἐξ utique mutatum oportuit'. Vitelli || p. 45, 21 τοῦ φρονεῖν abesse malim || p. 46, 19 verba καὶ τὸ δῆλον et 20 καὶ τὸ σαφές delet Rose || p. 47, 14 πῶς voluit et A in Castigg. || p. 47, 21 πολὺ τι. τίς ἂν scr. K || p. 48, 4 in Tyrrhenia vertit Scutellius (p. 34) || p. 48, 7 memor erat Vitelli loci Platonici ab ipso Iamblichō (p. 68, 7) descripti || p. 48, 25 τὸν κατὰ νοῦν βίον scribendum videtur, cl. p. 4, 2. 19. 56, 13 al. || p. 49, 16 interpolatum esse ὅτι et res ipsa docet et similis locus Aristot. de part. anim. A 1. 639^b, 18 sq. Nimirum ἀποδίδωσιν ὁ τὴν τέχνην ἔχων λόγον δι' ὃν γράφει καὶ οὗ ἕνεκα, sed ignorat idem καθὸ τεχνίτης quae ad philosophum pertinent, melius esse scilicet τὸ οὗ ἕνεκα quam τὸ διὰ τοῦτο γιγνόμενον. Ceterum paulo ante scribendum ὁ τὴν γραφικὴν ἔχων vel ὁ τὴν <γραφικὴν> τέχνην ἔχων (cf. p. 50, 7 sq.) suspicabatur Vitelli || p. 51, 13 ἐρώτησιν. l. ἐρώτησιν, || p. 51, 22 ψυχὴν l. ψυχῇ || p. 52, 3 post τέλος adde comma || p. 52, 7 adn. coniectura τῷ Scaligero debetur || p. 53, 23 adn. similiter ἐπιδώσω pro ἐπιθήσω scribi vult Nauck in versu Iliadis Ψ 796 || p. 53, 24 ἐλοίμεθ' ἂν debetur A in Castigg. || p. 55, 1 ne δὴ conicias cf. Bonitz, Index Arist. p. 167^a, 15 sqq. || p. 55, 7 sqq. cf. Diels op. cit. p. 492 sq. || p. 55, 18 πράττει voluit et Scaliger (erat in A πράττειν) || p. 55, 18sq. μιμούμενος καὶ ἀποβλέπων de altera Vitellii coniectura scribendum erat, cl. Iambl. lib. III p. 224, 24 Villos. πρὸς ἅπερ ἀποβλέπων τις καὶ μιμούμενος || p. 56, 8 lege ἤμεν et dele adnotationem || p. 59, 14 num delendum ἀπό? || p. 60, 12 adn. αἰσθάνεσθαι l. αἰσθάνοιτο || p. 61, 5 adn. scilicet et hic et in

summario coniecerat Vitelli παρὰ || p. 69, 20 adn. l. delevit. A in Castigg. || p. 70, 2 l. Πηνελόπης || p. 71, 17 adn. l. Plat. apol. Socr. p. 29 D—30 B || p. 72, 4 adn. post 91, 26 sqq. adde 99, 16 || p. 73, 18 adn. pro PK l. PAnon. || p. 74, 22 l. καταφαίνεται || p. 78, 26 adn. l. A et Cobet ex P || p. 80, 3 προσβάλλοντα et Anonymus voluit || p. 86, 3 ἐναργῶς scribendum, ut A coni. in Castigg.; cf. p. 5, 20 || p. 95, 6 adn. excidit accentus in vocula ἄν || p. 96, 29 'praetulerim οὐχ οἶόν τε <οὔτε> ὁψὲ ἀρξαμένῳ οὔτε κτλ.' Vitelli || p. 97, 23 sq. καταχρώμενος — πονηρὰ[χρώμενος], vel χρώμενος — πονηρὰ καταχρώμενος malit Vitelli || p. 98, 6 adn. excidit accentus in verbis εὖ ποιητικός || p. 98, 19 adn. cf. etiam p. 95, 6 || p. 98, 24 adn. ταύτόν ἐστιν ἡ ζωὴ καὶ l. ταύτόν ἡ ζωὴ ἐστι καὶ || p. 99, 27 λείπεσθαι] ἀνταλλάττεσθαι (vel ἀλλάττεσθαι) coni. Vitelli. de ἀθάνατον = ἀθανατόν τι v. Krüger ad Thuc. 2, 91, 3 || p. 104, 27 fort. τῆς <Πυθαγορικῆς> αἰρέσεως, vel cl. p. 105, 21 <τῆςδὲ> τῆς αἰρέσεως || p. 106, 9 calidius fortasse recepi ἀλλήλους ex Vit. Pyth. cf. Rittershusius ad Porphy. Vit. Pyth. p. 21 Kuster || p. 106, 10 sq. cf. et Vit. Pyth. p. 158, 9 sq. Nauck || p. 106, 15 ἀκροαματικὸν A in interpretatione latina, itemque in Castigg. || p. 106, 19 sqq. cf. et Vit. Pyth. p. 61, 10 sqq. Nk. || p. 108, 5 μὴ l. μὴ || p. 108, 14 μεταφύτευε? cf. 125, 12 sqq. || p. 108, 17 Vitellii emendationem κατ' ἰδίαν δὲ praecepit Scutellius (p. 44) qui vertit: *communiter quidem — privatim vero* || p. 110, 6 adn. l. τούτοις, sed praestat fortasse totam adnotationem induci || p. 113, 3 ἀνέεται] cf. U. v. Wilamowitz-Moellendorff, Homerische Untersuchungen p. 317 n. 26 || p. 113, 13 verba ξεῖ — θαλπόμενος post καλοῦμεν (v. 12) transposuerit Vitelli || p. 113, 15 adn. excidit accentus in voce γνώμην || p. 113, 24 l. ὄφθυμίας || p. 115, 20 an ἐκείνο προλέγει? || p. 116, 1 adn. l. τὸ alterum addidit K || p. 116, 8 ζωωδίας legendum esse viderant A in Castigg., Anonym., Scutellius, qui vertit (p. 48) *cum sensualitate* || p. 116, 13 adn. cf. etiam Cobet, Miscell. Crit. p. 581 || p. 116, 25 *philosophandum ergo est* vertit Scutellius (p. 48) || p. 117, 4 adn. pro 15, 14 et 36, 11 l. 15, 4 et 32, 11 || p. 117, 8 *benignus esto et dapsilis*, ut A voluit, vertit Scutellius (p. 48) || p. 118, 4 σχίζον coni. Goettling || p. 119, 24 αὐτὴν pro ἐαυτὴν requirit Anon. || p. 120, 10

προσέχουσθαι scripserat K || p. 120, 20 alterum μὴ deleri iussit Anon. || p. 121, 19 adn. αὐτὸν debetur Arcerio (in Castigg.) || p. 122, 12 sq. *sed ad sacrificia, quamvis alio tempore sint neglecti, adduc ipsos ad te* vertit Scutellius (p. 50), Kiesslingii emendationem occupans || p. 123, 8 *neque propinquorum* (τῶν πέλας) *clade laetatur* vertit Scutellius (p. 51) || p. 124, 10 adn. post littera ρ adde ἰ || de forma ἐρῶθῖνον nunc dubito, nam veriloquium quod Iamblichus subicit commendare videtur alteram formam ἐρῶθῖνον. Potuit certe ἐρῶθῖνόμενον pro ἐρῶθῖωντα scribere || p. 125, 4 adn. excidit accentus in voce διαβάθρας || p. 128, 19 dele cancellos et adnotationem || p. 128, 25 l. οὐχ (est in Cod. οὐκ).

Restat ut amplissimis viris, quorum humanitate in hoc opere perficiendo sum potissimum adiutus, in primis Hermanno Diels, a quo nonnullas emendationes et correctiones accepi, et Ottoni Hense, cui debetur si quae ex Iamblichi Protreptico (p. 8, 17—19. p. 8, 20—p. 9, 2. p. 9, 8—11. p. 32, 13—15) excerpsit in Florilegio Stobaeus critico quem vocant apparatu instructa proponere potui, gratias maximas agam, maiores etiam habere profiterar. Hieronymo Vitelli, qui auctor mihi fuit ut Protrepticum edendum susciperem, quid et ipse debeam et haec Iamblichei operis editio primo quidem adspectu docti homines iudicabunt. Neque minori me beneficio obstrinxere Laurentianae Bibliothecae, itemque Vaticanae Marcianae Berolinensis Parisiensis Praefecti, qui et Iamblicheorum librorum copiam fecerunt et quae mea scire interesset mecum liberalissime communicaverunt.

Scr. Florentiae mense Septembri

a. MDCCCLXXXVIII.

H. Pistelli.

Notarum explicatio.

F = Laur. LXXXVI, 3, ex quo in adnotatione refertur
nulla nota adhibita.

A = Arcerius.

K = Kiessling.

P = Plato.

Florilegii
Stobaeensis { A = cod. Vindobon.
L = cod. Laur. VIII, 22.
Br = cod. Bruxell.
M = cod. Escorial (de M^d cf. Mus. Rhen. 39 p. 359 n.).
A = cod. Paris. 1984.
Tr = ed. Trincav.

NB. In adnotatione critica Summariis subiecta, notis 'h. l.'
(= hoc loco) Summaria indicavi quae in codice ante Protrep-
ticum leguntur, foliorum numeris eadem Summaria iterum in
marginibus paginarum singula singulis capitibus adscripta.

ΙΑΜΒΛΙΧΟΥ

ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΣ ΕΠΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΝ

—

A Τίς ἡ ἀρχὴ κατὰ Πυθαγόραν τῆς εἰς παιδείαν καὶ φιλοσοφίαν εἰσαγωγῆς, καὶ πῶς κοινοτάτη ἐστὶ καὶ εἰς πάντα τὰ εἰς φιλοσοφίαν ἀγαθὰ διατείνουσα, τίς τε αὐτῆς ἡ τάξις καὶ ὅτι τριχῇ διαιρεῖται, καὶ πῶς αἰὲν 5 πρόεισιν ἐπὶ τὸ καθαρώτερον.

B Γνωμικὰ ὁμοιώματα προτρεπτικὰ ἀπὸ τῶν ἐναργῶν πᾶσι κινουῦντα ἡμῶν τὴν προθυμίαν ἐπὶ τὸ γενναίως ἀντιλαμβάνεσθαι τῆς κοινῶς κατὰ πᾶσαν αἵρε-
σιν νοουμένης ἀρετῆς. 10

Γ Πυθαγορικαὶ γνῶμαι προτρεπτικαὶ ἔμμετροι, εἰς πᾶσαν τὴν ἀρίστην καὶ θειοτάτην φιλοσοφίαν παρακαλεῖν δυνάμεναι.

Δ Ἐπιστημονικαὶ ἔφοδοι εἰς προτροπὴν τείνουσαι τῆς θεωρητικῆς φιλοσοφίας μετὰ τοῦ καὶ διδασκαλίαν παρ- 15
p. 4 K. ἔχειν ὅσον τε καὶ ἡλίκον ἀγαθὸν ἐστὶν ἡ σοφία καὶ διὰ τίνος αἰτίας περισπούδαστον τοῖς εὖ φρονοῦσι.

E Πυθαγορικαὶ ἰδίως προτροπαὶ πολὺν παραλλάττουσαι τὰς παρὰ τοῖς ἄλλοις φιλοσόφοις παρακλήσεις καὶ ἰδίας ποιούμεναι τὰς ἐφόδους. 20

F Σύμμικτοι προτροπαὶ πρὸς τε τὴν πρακτικὴν καὶ πολιτικὴν ἀρετὴν καὶ πρὸς τὴν τῆς τελειοτέρας κατὰ νοῦν σοφίας κτῆσίν τε καὶ χοῇσιν.

1 De Summariis cf. Nauck Vit. Pyth. p. 1 || 2 τίς ἀρχή fol. 47 b || 16 ἐστὶν ἀγαθὸν h. l.

Ἰδιαίξουσαι παρακλήσεις πρὸς τὴν θεωρητικὴν φιλο- Ζ
σοφίαν καὶ διαφερόντως τὴν κατὰ νοῦν ζωὴν, αἱ μὲν
ἀπὸ τῆς τοῦ ὄντως ἀνθρώπου φύσεως, αἱ δὲ ἀπὸ τῶν
ἐναργῶν ὑπομιμνήσκουσαι τοῦτ' ἐπὶ τὸ προκείμενον.

5 Ἵπομνήσεις ἀπὸ τῶν κοινῶν ἐννοιῶν παραμυθού- Η
μεναι τὸ πρῶτως ὀρεκτὸν καὶ δι' ἑαυτὸ ἀφρετὸν φιλο-
σοφίας, ἐναργῶς τε προάγουσαι εἰς τὴν προτροπὴν ἀπὸ
τῶν γνωρίμων τοῖς πᾶσιν.

Ἀπὸ τοῦ βουλήματος τῆς φύσεως ἔφοδος εἰς προ- Θ
10 τροπὴν κατὰ τὴν Πυθαγόρου ἀπόκρισιν, ἣν εἶπε τοῖς
ἐν Φλιοῦντι πυνθανομένοις τίς ἐστὶ καὶ τίνοσ' ἕνεκα
γέγονε· ταύτῃ γὰρ ἐπομένως συλλογισζόμεθα τὴν προ- p. 5 K.
τροπὴν ὅλην.

Ὅτι καὶ μεγάλας ὠφελείας παρέχεται πρὸς τὸν βίον I
15 ἡ θεωρητικὴ φρόνησις, ὑπομνήσεις πλείονες καὶ ἀπὸ
πλειόνων ἀφορμῶν τρόποι τε τῆς χρείας ὑποδείκνυνται
διάφοροι καὶ πρὸς πολλὰ τέλη τῶν συμφερόντων ἡμῶν
συμβαλλόμενοι.

Ὅτι τῷ τὸν κατὰ νοῦν ἐλομένῳ βίον καὶ τὸ χαῖρον IA
20 διαφερόντως ὑπάρχει.

Ἀπὸ τοῦ πρὸς εὐδαιμονίαν φέρειν φιλοσοφίαν τε- IB
λέως καὶ ἀληθῶς ἔφοδος εἰς προτροπὴν τοῦ φιλοσοφεῖν
τελέαν καὶ ἀνυσιμωτάτην.

Ἀπὸ τῶν περὶ φιλοσοφίας ἐννοιῶν ἔφοδοι εἰς προ- IG
25 τροπὴν κατὰ τὰς Πυθαγορικὰς ὑποθέσεις καὶ κατὰ τὰς
ἀληθεῖς περὶ ψυχῆς δόξας.

Ἀπὸ τοῦ βίου τοῦ ἐν φιλοσοφίᾳ καὶ τῆς ὅλης IA
ζωῆς τοῦ φιλοσόφου ἀφορμαὶ εἰς προτροπὴν, ὁμοῦ ἐξ

1 Summaria ε' et ζ' h. l. coniuncta sunt || 3 ὄντως fol. 57 a:
ὄντος h. l. || 6 πρῶτον fol. 58 b || αὐτὸ h. l. || 8 πᾶσι fol. 58 b || 19 fort.
χαίρειν cl. p. 160, 6 et 170, 3 Kiessl. || 23 τελέαν fol. 62 b: τελέως h. l.

ἀντιπαραθέσεως ἐπιδεικνύουσαι ὅσῳ δὴ τινι προέχει ἡ τοιαύτη ἐνέργεια τῶν ἄλλων τῶν δοκούντων εὐδοκίμων εἶναι βίων.

IE Ἀπὸ τῆς παιδείας καὶ ἀπαιδευσίας ἡ προτροπή, εἰ
p. 6 K. τὸ μὲν μέγιστον τῶν ἀγαθῶν, τὸ δὲ τῶν κακῶν μέγι- 5
στον, εἰ καὶ αὐτὰ τέ ἐστι τοιαῦτα καὶ ἔοικε τοιούτοις
τισὶν ἑτέροις οἷα πέρ ἐστιν αὐτά, καὶ ὅτι φιλοσοφία μὲν
παιδείας ἐστὶν ἡγεμῶν, τὸ δὲ ἐναντίον κατάρχει ἀπαι-
δευσίας.

IF Ἄλλαι ἔφοδοι ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς παιδείας προ- 10
τρέπουσαι ἐπὶ τὴν συγγενῇ πρὸς τὸ παιδεύεσθαι φιλο-
σοφίαν, τό τε ἔργον ὁμοῦ τῆς φιλοσοφίας ἐπιδεικνύουσαι
καὶ τὴν ὅλην αὐτῆς ἐπιμέλειαν περὶ τὰς ἀρίστας ἐνερ-
γείας τῶν τῆς ψυχῆς δυνάμεων.

IZ Ἀπὸ τῶν παλαιῶν λόγων καὶ τῶν ἱερῶν μύθων τῶν 15
τε ἄλλων καὶ τῶν Πυθαγορικῶν ὑπομνήσεις εἰς προ-
τροπὴν ἐπὶ τὸν σῶφρονα καὶ μέτριον καὶ κεκοσμημένον
βίον· αἱ δὲ αὐταὶ μεταβάλλουσι τὴν διάνοιαν ἡμῶν ἐκ
τοῦ πρὸς τὴν ἀκολασίαν καὶ τοῦ κατὰ τὴν ἡδονὴν βίου.

IH Ἀπὸ τῶν ἐναργῶς περὶ τὸ σῶμα φαινομένων τά- 20
ξεων καὶ ἀπὸ τοῦ περὶ αὐτὸ κόσμου κατὰ τὴν ἀνάλογον
μετάβασιν τῆς διανοίας ἐπὶ ψυχὴν μεταβαίνοντες ποιού-
μεθα τὴν προτροπὴν γνωρίμως τοῖς ἀκούουσι καὶ πι-
θανῶς διὰ τὸ ἀπὸ τῶν ἐναργῶν αὐτὴν προῖναι.

IO Ἀπὸ τῶν ἐν τῇ ψυχῇ ἀγαθῶν ἔφοδος εἰς προτρο- 25
πὴν ὥς ὄντων κυριωτάτων εἰς εὐδαιμονίαν, καὶ ἀπὸ
p. 7 K. τῶν ἀρετῶν ὥς αὐτάρκων ὑπαρχουσῶν πρὸς τὸν μακά-
ριον βίον ἢ ὁμοία παράκλησις.

12 τό τε fol. 69 b: τό τε γὰρ h. l. || 15 sq. τῶν τε] τῶν om. h. l. ||
16 πυθαγορείων p. 246, 13 Kiessl. || 18 sq. ἡμῶν πρὸς τὴν ἀκολ.
καὶ τὸν κατὰ τὴν ἡδ. βίον h. l. || 23 γνωρίμοις h. l. || 24 προσιέναι h. l.